

# Kwaliteitsteam Afsluitdijk

*Aan:* Bestuurlijke Stuurgroep Afsluitdijk  
de heer mr. ing. J.H. Dronkers (vz)

*Onderwerp:* Borging ruimtelijke kwaliteit in de aanbesteding

*Status:* definitief

*Nummer:* 004

*Datum:* 21 april 2014

*Correspondentie:* Geert de Vries, secretaris ([Geert.deVries@Infram.nl](mailto:Geert.deVries@Infram.nl))

Geachte heer Dronkers,

Op 11 maart jongstleden is aan het Kwaliteitsteam Afsluitdijk de systematiek voor de borging van de ruimtelijke kwaliteit in de aanbesteding en het op te stellen DBFM-contract toegelicht. Tevens hebben wij van gedachten gewisseld over de opzet van het Esthetisch Programma van Eisen. Het uitdiepen van deze onderwerpen is in lijn met het 'Plan van aanpak ruimtelijke kwaliteit Afsluitdijk' van 8 november 2012 (in het vervolg van dit advies aangeduid als PvA RK). De discussie en de daaropvolgende gezamenlijk geformuleerde aandachtspunten in het Kwaliteitsteam over de borging van de ruimtelijke kwaliteit zijn van dien aard, dat we u graag tussentijds op de hoogte brengen van onze visie hierop. De contractvoorbereiding voor de Afsluitdijk is immers al van start gegaan.

## **De rol van het Esthetisch Programma van Eisen in de voorselectie van de aannemers**

Het Esthetisch Programma van Eisen, als uitwerking van het Masterplan Beeldkwaliteit, vormt het doorslaggevende document voor het expliciteren van de criteria en aandachtspunten met betrekking tot de ruimtelijke kwaliteit van de vernieuwde Afsluitdijk. Het EPvE wordt opgesteld door Ytje Feddes en Paul de Ruiter, ontwerpers aan de zijde van de opdrachtgever. Het Kwaliteitsteam heeft een eerste opzet gezien en bediscussieerd. De tussenstand riep vragen op over het te bereiken detailniveau van dit EPvE. We vragen aandacht voor de vraag welke ruimtelijke kwaliteitscriteria onderscheidend zijn voor de uitvoering en op welk abstractieniveau deze moeten worden gebracht om dienstbaar te zijn gedurende de dialoofase en voldoende richtinggevend te zijn voor de planuitwerking door het te selecteren consortium.

Daarnaast adviseren wij om in het EPvE of in de managementspecificaties van het contract:

- duidelijk te maken welke planstappen en ontwerpproducten voor en tijdens de uitvoering nodig zijn om het streven naar ruimtelijke kwaliteit in te vullen,
- duidelijk te maken welke vaardigheden van aannemers en ontwerpers nodig zijn om deze kwaliteitscriteria op het gewenste niveau te operationaliseren,
- duidelijk te maken dat u een plan van aanpak verwacht waarin de aannemer uiteenzet welke verantwoordelijkheid hij zijn ontwerpers geeft in het plan- en uitvoeringsproces.

### **Operationeel maken van de kwaliteitscriteria**

Bij de uitwerking van de onderscheidende kwaliteitscriteria uit het EPvE is het voor het kwaliteitsteam op dit moment nog de vraag:

1. bij welke ruimtelijke kwaliteitscriteria de aannemers hun meerwaarde kunnen tonen en
2. welke kwaliteitscriteria, uitgewerkt in ontwerpprincipes, geëist worden in het contract

De kwaliteitscriteria onder punt 1 kunnen vervolgens worden vertaald in EMVI criteria voor het aanbestedingsdossier en de kwaliteitscriteria onder punt 2 in de eisen/technische specificaties van het contract. In de volgende versie van het EPvE zien wij voor beide punten graag een voorstel tegemoet.

### **De scope van het project**

Bij onze start in september 2013 bleek de scope van het project onder verantwoording van RWS duidelijk afgebakend. Dit is echter nog niet het geval voor de scope van initiatieven voor DNA (regionale en maatschappelijke partijen). Deze scope is nog in beweging, getuige de presentaties in februari over de voortgang van de vismigratierivier en de sluisvergroting Kornwerderzand. Het kwaliteitsteam vraagt zich af hoe de ruimtelijke ambities uit DNA, ook na de deadline van september 2014, in kwalitatieve zin in het uiteindelijke contract of aanbestedingsdossier kunnen worden verwerkt. Wellicht is er te leren van het project Hondsbossche Zeewering waarin tijdens de dialoofase de regio bijvoorbeeld actief betrokken geweest. Het kwaliteitsteam kijkt uit naar een procesvoorstel van RWS op basis waarvan alle partijen helderheid wordt verschaft over de vraag welke ambities tijdens de aanbesteding centraal staan (ruimtelijk, programmatisch, milieukundig, ecologisch, recreatief, architectonisch, esthetisch).

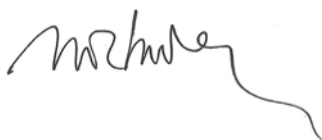
### **De rol van het kwaliteitsteam in de selectieprocedure**

Het kwaliteitsteam onderschrijft de lijn in het 'PvA RK' om het RWS ontwerpteam Feddes en de Ruiters positie te geven bij het operationeel maken van de kwalitatieve EMVI-criteria en de jurering/beoordeling tijdens de aanbesteding. Aanvullend adviseert het kwaliteitsteam om het ontwerpteam en rol te geven bij de technische en processpecificaties in het DBFM-contract om de nuances van het EPvE nauwkeurig te kunnen vertalen.

Eveneens in lijn met het 'PvA RK' denkt het kwaliteitsteam met zijn expertise een goede rol te kunnen spelen bij de borging van de ruimtelijke kwaliteit in de selectie van de uiteindelijke aannemer. Wij zijn in dat licht benieuwd naar een voorstel voor de inrichting van de dialoofase.

Wij zijn te allen tijde beschikbaar voor een nadere toelichting op dit advies en wensen u succes met de voortgang van het planproces.

Hoogachtend en met een hartelijke groet, namens het voltallige Kwaliteitsteam Afsluitdijk,



Prof. ir. Eric Luiten

Voorzitter Kwaliteitsteam Afsluitdijk

Het Kwaliteitsteam Afsluitdijk heeft tot taak de Bestuurlijke Stuurgroep Afsluitdijk gevraagd en ongevraagd te adviseren over aspecten van ruimtelijke kwaliteit bij de voorbereiding, aanbesteding en uitvoering van maatregelen aan of in de nabijheid van de dijk. Het Kwaliteitsteam is ingesteld door de Bestuurlijke Stuurgroep en bestaat uit de volgende onafhankelijke deskundigen: Eric Luiten (voorzitter), Tjalle de Haan, Marinke Steenhuis, Hubert-Jan Henket, Yoram Krozer en Joop Schaminée.